

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 10 kor.
 Negyedévre... 4 c
 Helyben hűsben kordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 c
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 c

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és a
 szombat utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.
 A szerkesztőség köziratok visszaküldésére
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.
 Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.
 Egy évi adó 8 forint.

NAGYVÁRAD, december 15.

Birtokpolitika és liberalizmus.

A magyar országgyűlés eddig arról volt híres, hogy tagjai — kivéve a ki-veendőket — kitűnően tudtak beszélni. Ma mintha annyiban javulna a helyzet, hogy a magyar képviselők nemcsak beszélnek, de gondolkoznak is.

Baross határozottan gondolkodó és bátor egyéniség.

A magyar parasztság kérdése nem várhat tovább a megoldással. Könyvek jelennek meg «az egyke» címmel, amelyekben a maga kétségbeejtő valóságában tárják fel az egygyermek-rendszer borzalmas pusztítását. A föld egyre jobban aprózódik s egyre jobban megterhelődik. Itt gyors segély, erélyes közbelépés kell, mert különben pusztulunk, veszünk.

Az orvosságot addig nem lehet megtalálni, míg rá nem mutattunk a baj igazi forrására. Ez pedig ott van, hogy a régi bölcs magyar birtokpolitikát kidobtuk az ablakon s ajtót lártuok külföldi behozatali elveknek és behozatali alakzatoknak.

A régi magyar birtokpolitikára legnagyobb rosszakarattal sem lehet ráfogni azt, hogy haladóparti és liberális konyhán kotyvasztották össze. Annyi azonban tény, hogy megtartotta ezt a földet a magyarság számára. 1848 előtt 950 éven

át összesen nem jutott annyi magyar föld idegen kézre, mint jutott a következő 50 éven keresztül. A parasztságunkat pedig a nagy liberalizmus részben koldusbotra, részben Amerikába juttatta. Nem nehéz már most eldönteni, mi ér többet: a magyar föld vagy a liberalizmus? A magyar paraszt megélhetése vagy üres elvek kergetése?

Az egyik a kenyér, a reális valóság, a másik csak levegő, humbug. Naiv ember az, a ki humbugoknak felül s éhen hal, mikor megélhetne nyugodtan.

Ugron Gábor a soknál is többet javított a valóságon, mikor azt állította, hogy a függetlenségi pártnak 400 éves hagyománya a liberalizmus. Nagy szerencséje a függetlenségi pártnak, hogy a párt élete — eltekintve a 400 éves múlt költői nagyításától — a liberalizmusra is kezd rácafolni.

Sajnos, volt olyan idő, a mikor a függetlenségi párt beugrott a liberálisoknak s fiókszabadelvűpárttá vedlett át. A mikor a párt üres beszédekért jobban lelkesedett, mint a való élet követelményeiért. Ez az idő szerencsére elmúlt. A függetlenségi párt kormányra jutva, sokkal komolyabban veszi hivatását, hogysen akármilyen hangzatos beszédnek felüljön, még ha egy Ugron Gábor dörög is reá haragosan.

Pedig néhány évvel ezelőtt Ugron is másképp beszélt. Koldus népet és romlott intelligenciát emlegetett, melyek nem áll-

hatnak meg a nemzeti küzdelemben. A ki nem hunyja be a szemét, az láthatja, hogy a magyar parasztság elzüllését a liberális birtokpolitika okozta. Szakitani kell tehát ezzel a birtokpolitikával radikálisan.

Baross javaslata nem liberális, de ha ennek ellentétét keressük, azt kell rá mondanunk, hogy okos.

Ha a hitbizományoknak jogosultságuk van, akkor nem annyira a nagybirtok körében kell azokat terjesztetni, mint sokkal inkább a parasztok apró birtokain. Nem a jogtanácsosokkal, nagy műveltséggel és forgó tőkével fölszerelt nagybirtokos szorult rá a hitbizomány intézményében rejlő hathatós védelemre, hanem sokkal inkább a gyöngé, kizsákmányolható, minden importált élősdiinek kész zsákmányul kínálkozó parasztság.

Ezt a parasztságot meg kell mentenünk akkor is, ha a multakból ránk maradt egész liberális lomot kivetjük is a törvénytárból. Így legalább kettős lesz a haszon: megmentjük a magyar állam hatalmas izomzatát, parasztságunkat s megszabadulunk egy régi, ostoba copftól, a liberalizmustól.

Ezzel a Baross-féle javaslattal foglalkozzék a koalíció és a függetlenségi párt. Minden esetre sokkal hasznosabb lesz az országra és sokkal okosabb is lesz, mintha Kossuth Ferenc még egy néhány, a legutóbbihoz hasonló bizalmas levéllel csinál háborút a béke örömeire. *

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Lilike.

Irta: Szilágyi Béla.

Azt ígértem Lilikének, hogy tárcát írok róla.

Egy kissé különös ígérlet volt, de képzeljenek el kedves olvasóim egy édes aranyos kis babát, kinek aranyzóke haj fűrtel bodorkáson hullámszálak vállaira. Piros kicsiny ajakára örök mosolyt csókolt a szépség Istennője, míg ártatlan arcán a szemérem pirja ég.

Fiatalkis baba, nem nőtt ki még a gyermek sorból sem, de egész termete, egész valója elragadó.

Lilike a szeretet, melylyel magához vonzza környezetét.

Csoda é hát, ha magával ragadja a költői szívet is, ki gyönyörrel csodálja ezt a drága rózsabimbót, mely oly édesen, oly reményteljesen nyílik az élet tavaszán.

Szülői jómodu, de egyszerű emberek. Édes

atyja sem fiatal már, látszik fűrtel az ősz borulata, mely mindanyunkat oly kérlelhetlenül visz az élet alkonyához.

Édes anyja szeretettel, gonddal neveli, mint a kertész legdrágább virágát, melynek himpöráért messzi földekről zarándokol el a méhek serege, de nem tud egy sem csókot lopni annak illatos szirmáról, mert gyöngéden őrzik ezt a kertészkeze, mint őrzik az édes ártatlan kis babákat a szeretni soha meg nem szűnő édes anyai szív.

És amikor önkénytelenül is az anyai szeretethez visznek gondolataim, amidőn látom, hogy mily nagyszerű kötelességet teljesít akkor a nő, amidőn a természet legemesebb adományát: kicsinyke gyermekét vezeti a jónak utain, boldogan emlékszem vissza én is egy édes gyermek korra, egy feledhetetlen édes jó anyára, kinek szívéből annyi szeretet áradt, kinek ajkáról annyi édes szó fakadt, s ki oly önfeláldozóan virrasztott fölöttem, amidőn lázas álmaim valának, s kit én viszont el halmoztam a gyermeki szeretetnek melegével, miglen egy csöndes őszi éjjel el szölitá töltem őt az ég...

Igy nevelték a kis Lilikét is. Egyszerűen, szerényen, a keresztényi kötelesség parancsai szerint.

Egyszerű, de nagyon barátságos lakásuk volt, melynek butorzata közül egy gyönyörű zongora tűnt ki a legjobban.

Zongorázott, mert művész lelke volt, és kicsinke ujjai még alig érték át a nyolcadokat, azért órák hosszat gyakorolta magát, mert ezt sugta ártatlan lelke és ezért neveztem én el őt, az én édes kicsi művész collegámnak.

Csendes őszi dél után volt, melyen a nap nem mutatta áldó sugarait.

A Lilike apja néma csendben ült dolgozó szobájában.

Fáradalmait pihente az öreg ur, és szórakozva nézte a pipa füstjét, mely sűrű gomolyokban szállt föl az ősi ereklje hatalmas öbléből.

Csend és nyugalom honol az egész lakásban ott kint az udvaron kis őzike szaladgál, magasra ágaskodik a fűzfa alatt, melynek el sárgult levelét már le őrte a hűvös őszi szél.

A kertben lassu méltósággal bolyongatja

Alkalmi vétel szőnyegekben!

Divattermem megnagyobbítása végett szőnyegosztályom felosztalom futó, ebédlő és szalon szőnyegek, valamint Linoleum-, függönyök-, ágy-, asztalterítők, utazó takarók és ló- Az összes futó, ebédlő és szalon szőnyegek, pokrócokat eredeti gyári árban kiárusítom. Ezen rendkívül-alkalom csak dec. 24-ig tart.

A szokásos karácsonyi

OCCASIO

a többi cikkekben megkezdődött.

Czillér Imre áruháza.

Kossuth körlevele. A képviselőház folyosóján ma is sokat foglalkoztak Kossuth Ferenc ismeretes körlevelével. A néppárt tegnap ez ügyben bizalmas értekezletet is tartott, amelyen a legélesebb, helylyel-közzel igen türelmetlen hangon pertraktálták a körlevelet. Különösen Hencz Károly mondott heves beszédet, amelyen indítványozta, hogy a néppárt váljon ki a koalícióból és menjen ellenzékbe. A párt ezt természetesen nem fogadta el, hanem utasította elnökét, Zichy Aladár grófot, hogy lépjen érintkezésbe ez ügyben Kossuthal. Az alkotmánypárt már nyugodtabb volt. Wekerle mosolyogva járt a folyosón és nem sokat törődött a riadalommal. A függetlenségi párt is nyugodt. Ugy van, hogy megvárja először a többi pártok üzenetét, s csak aztán cselekszik a maga részéről. A kérdést Nagy Emil akarja legegyszerűbben megoldani. Kijelentette, hogy lépjen be az alkotmánypárt és néppárt a függetlenségi pártba és akkor megszűnik minden nehézség. Viccnek megjárja, ha rossz is.

Botrányos szabadalom. Pikler Gyuláról és Somló Bódogról van szó, mint akik a budapesti, illetve a kolozsvári tudomány egyetem jogbölcseleti tanszékén a tudomány és felvilágosodás hamis cégére alatt mérges maszlaggal traktálják meg a magyar ifjúság lelkét. Mindenha küzdöttünk átkos működésük, tanításuk ellen, de igaz szavunk elöl mindig igyekeztek elzárni a magyar közvéleményt avval az olcsó frázissal, hogy klerikálisok vagyunk. Jól esik most a magunk igazolására leszögeznünk azt a kiméletlenül éles kritikát, amelyet a fentnevezett urak áldatlan működése felett, mely bátran nevezhető tudományos szegénykedésnek, a képviselőház pénteki ülésén Sinkó József függetlenségi képviselő gyakorolt, akit igazán nem lehet a klerikalizmusnak még árnyékával sem vádolni, de akiről pártatlan lélekkel el kell ismernie mindenkinek, hogy így kérdésben kritikát mondani teljes mértékben

hivatott. Simkó József az egyetemi oktatásról szólván, többek közt így aposztrofálta Pikleréket és Somlókat:

Az egyetem adta a darabont-uralom számos támaszát. (Ugy van! Igaz!) És még most is ott ülnek a katedrán. (Élég baj!) Ezek nevelik aztán a társadalom'udományi társaság korifeusait, kik a nemzeti eszmét a műveletlenség és sötétség eszméjeként tüntetik fel . . .

Felkiáltások: Botrányos . . .
Simkó József: Botrányos, de úgy van. Pichler tanár urnak szabadalmat adtunk a hazafiság kiölésére, sőt még Kolozsvárra is küldtünk egy ilyen hazafiatlan kreaturát. Ezen állapoton segíteni a miniszternek feladata.

A képviselőház ülése. A képviselőház, mint fővárosi tudósítónk jelenti, hétfőn délelőtt 10 órakor ülést tart, melynek napirendjére van tűzve első sorban az indemnitás tárgyalása. Ezt követi a Ráth-muzeum létesítéséről és Loth művészi hagyatékának az állam részéről leendő megszerzéséről szóló javaslatok tárgyalása, s ha még marad idő a kultuszbudget folytatolagos tárgyalása.

A csacai petíció elutasítása. Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma délben hirdette ki a kir. kuria II. választási tanácsa Sebestyén Mihály elnöke alatt a kir. kuria ítéletét a csacai mandátum ellen benyújtott petíció tárgyában. A kir. kuria dr. Gyuriss Emil csacai néppárti képviselő mandátuma ellen benyújtott petíciót, mint *alaptalant* elutasította.

A szerb egyházi kongresszus királyi biztosa. Mint fővárosi tudósítónk jelenti, Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap a képviselőházban a szerbek küldöttségét fogadta, mely a legközelebb megtartandó karlócai gör. kel. szerb egyházi kongresszusra kiküldendő királyi biztos személyére tett előterjesztést a miniszterelnöknek. A küldöttség első sorban Popovics Sándor pénzügyminiszeri államtitkárt ajánlotta királyi biztosul, aztán Radivojevicset és végül Nikolajevics Milán zágrábi kultusz-kormánytanácsost. A viszonyoknak legmegfelelőbb volna Popovics Sándor kiküldése.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, december 15.

Elnök: *Justh* Gyula.

A kormány részéről jelen vannak: Wekerle, Apponyi, Josipovich.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése, s az elnöki előterjesztések és irományok bemutatása után.

Wekerle Sándor miniszterelnök benyújtja a kereskedelmi miniszter helyett annak javaslatát a kereskedelmi, forgalmi viszonyok ideiglenes rendezése tárgyában. Kéri annak kinyomatását, szétosztását és az illető bizottsághoz való utalását.

Elnök: Ily értelemben mondja ki a határozatot.

Raisz Aladár jegyző jelenti, hogy az interpellációs könyvbe, a következő új interpellációk jegyeztettek be.

Samassa János a mezőgazdasági munkásoknak, az izgatások ellen való megvédelmezése tárgyában a földmivelésügyi és a vasárnapok és ünnepnapok megtartása tárgyában az összkormányhoz. (Felkiáltások: Osszkormány nincs.)

Petrovits István: A lelkési jövedelem kiegészítésének feltűggesztése tárgyában a kultuszminiszterhez.

Elnök: A Ház két órakor tér át az interpellációkra. A napirend szerint következik a költségvetési tárca folytatolagos tárgyalása.

A nemzetiségi iskolák.

Szabó Károly: A nemzetiségi kérdésről foglalkozik. A legerélyesebben kell eljárni különösen a közoktatásügy terén a nemzetiségekkel.

Bár mindenki olyan szoviniszta volna, mint Bánffy Dezső báró. Szól a tanítók fizetésrendezéséről, melyet ő is csak átmenetinek tart a végleges rendezés felé. A költségvetést elfogadja.

fejét egy-egy őszi rózsza, mely az őszi virágainak legszebb maradványa.

A másik szobából sem hallik már a zongora hangja, mert szünóra van. A csöndes őszi dél-után a kandalló tüze szelid világot vet a szoba padlójára, mert recsegve zokogva ég benne a lemetszett szőlő száraz venyigéje.

S ezt az egyhangú csendet a Lilike édes hangja zavarja meg. Lelkendezve rohan át apja szobájába.

— Apuskám! . . . Édes jó apuskám! . . . Nézd milyen zuzmarás hűvös idő van oda kint. Az eső is esik és ott a másik oldalon éppen az Irmusék kapujában egy szegény öreg bácsi huzódik meg a hűvös eső elől. Kabátját rongyokban libegteti a szél, csizmájában be folyik a víz.

Nézd édes apuskám hívjuk be szegényt és adjunk neki jó meleg teát, aztán szalonnát kenyeret. És van neked egy viseltes kabátod adjuk oda neki. Ugye apuskám be hívhatom! . . . Igen? . . .

— Hívjad gyöngyöm hívjad. Áldja meg az Isten azt a drága szived. Adjál neki enni,

adjál neki inni. Add neki a kabátomat meg itt van ez a csizma is ni, én már nem használom, add oda ezt is neki . . .

Es ez az édes kis angyal apja nyakába ugrott: körül ölelte körül csókolta és hangosan kiáltá:

— Istenem Istenem, milyen jó apuska vagy te — És a következő pillanatban ez az édes kis baba el tűnt a szoba függönyei alatt. Tágra nyitotta ki az ablak szárnyait, miközben kihajló kis fejcskáján megborzosolta fűrtit és mosolygó arcát piropra csókolta a hűvös őszi szél.

Kis idő multával egy görnyedt öreg topogott be az előszobába. Bizony-bizony száználomra méltó szegény, látszott rajta az éhség és szomoruan ritt le róla a nyomor, a melybe bele űzte a mostoha sors, melyet ki tudja? talán még megsem érdemelt.

— Isten hozta öreg bácsil . . . Jöjjön be ide itt jó meleg van. Aztán fogja itt van jó meleg tea, szalonna és kenyér. Igaz ugyan, hogy ez a kenyér barna egy kicsit, de mi ilyet eszünk. Azért nagyon jó, friss, madárlátta, teg-

nap sütötte az édes anyám. Nézze öreg bácsil . . . Itt van egy jó meleg kabát. Az édes apámé, elkértem tőle magának. Itt van egy jó téli csizma is, ezt is az édes apám használta, mikor vadászni járt. Lakjék jól öreg bácsi, melegedjen meg és jöjjön el karácsonkor megint, akkorára megkérem a Jézuskát, hogy hozzon magának is valamit a karácsonyára. Adok még egy néhány pogácsát is. Ezt is az édes anyám sütötte. Ugye jó? . . .

Es ez a reszkető karu ősz koldus, mintha át változott volna ebben a nagyszerű pillanatban, Mintha álomkép lett volna előtte ez a gazdag megvendéglés, amit a koldusok csak álmodni szoktak.

Le tette botját és tarisznyájából egy darab száraz kenyeret vett elő, hogy a frisset tegye helyibe, mert hiszen az tovább el áll. De gyöngéd kezek nyultak ismét felé.

— Mit akar azzal a száraz kenyérral bácsi? Ugyan tegye le. Adja ide majd adok én másikat helyette.

Es egy frissen sült cipót tett be a koldus tarisznyába.

Vizmentes vadász Halina csizmák a legjobb kivitelben.

Eigner Ede és Társa

**Kobrak cipők
egyedüli raktára!**

Szolid kiszolgálás!

kizárólagos oipő áruházában
Nagyvárad, Bémer-tér.

Különlegességek női- férfi- és gyermek cipőkben a legegánsabb és legjobb kivitelben. Gummi sárcipők- és Csizmák nagy választékban.

1752. Szabottárak!
Vidéki és helybelli telefon 695

(Az elnöki széket Návay Lajos foglalja el.)

Nagy György: Kéri a kultuszminisztert terjeszsen sürgősen törvényjavaslatot a Ház elé mely az összes népiskolákban kötelezővé teszi a magyar nyelv oktatását. Statisztikai adatokkal bizonyítja mennyire ártalmára van az országnak s a magyar nemzeti eszmének az idegen nyelvű néptanítás. Itt az ideje, hogy leromboljuk a nemzetiségi várakat. Nem szabad eltérni, hogy a nemzetiségek ellenünk igazassanak folyton, de a legszükségesebb, hogy minden eszközzel megtanítsuk őket a magyar állam nyelvére. (Helyeslés.) Ajánlja figyelmébe a miniszternek az »Erdélyi Hírlap« leleplezését az oláhok viselkedéséről a bukaresti kiállításon, ahol kedves oláh testvéreink magukat ha ározottan testvéreknek nevezték. (Helyeslés.) A költségvetést elfogadja. (Zajos helyeslés.)

Sziklay Ottó: Azt kívánja ahol tömegesen laknak a nemzetiségek ott kötelező magyar nyelvű oktatás mellett a népiskolákban a vallást a nemzetiségek részére saját nyelvükön tanítsák. Szóvá teszi, hogy helyzeténél fogva Pozsony város volna legalkalmasab harmadik egyetem felállítására. A költségvetést elfogadja.

Szünet után.

Csernoch János: Elsőben is az 1848. évi XX. t.-cikkkel foglalkozik. A kath. egyház részére is olyan autonómiát kíván, mint a milyen a protestánsoké. Felhívja a miniszter figyelmét a katolikus papok jogos követeléseire. Sírlemez, hogy nem tesznek eleget a kötelező oktatásnak. A középiskolai törvény illuzóriussá tenné a kath. autonómiát. Reformját sürgeti. Felhívja a miniszter figyelmét a gyulafehérvári katolikus templom államköltségen leendő javítására. A költségvetést elfogadja.

Interpellációk.

Wekerle felelt Adamovics István multkor interpellációjára a tisztbi biztosítékok visszatize-

tése ügyében. A visszafizetés fokozatosan történik s 1909-ig befejezik. Ugyancsak Wekerle felelt Hodzsa Milánnak interpellációjára az állami napidijasok fizetési pótlékai ügyében. A pótlékok kifizetése az osztályokba való sorozás miatt késik.

Toroczkay Viktor báró interpellált ezután Wekerlét, hogy miként akarja a kormány Rákóczi-emlékét megörökíteni. Toroczkai lovaszobrot ajánl.

Wekerle azt feleli, hogy kegyelet rovására esnék, ha a nagyszerű Rákóczi ünneplésre még rálicitálnánk. A törvényben meg van öröklítve emléke. Társadalmi uton ugyanis megindult az akció Rákóczi szobrára és ezt a miniszterek szívesen támogatják. Az összes válaszokat tudomásul vették.

Beniczky Odön az operaházi jegyek árusítása, Samassa János pedig a munkásközvetítés tárgyában interpellált.

Városatya-választás.

Mozgalmas élet lesz ma Nagyvárad-Ujvároson. Törvényhatósági bizottsági tagot választanak az ujjvárosi választópolgárok, ezuttal csak a Mihely Adolf lemondása folytán megüresedett tagsági helyre.

Jóllehet, hogy ezt a helyet eddig a 67-es alapon álló párthoz tartozó egyén töltötte be, a függetlenségi és 48-as párt ezuttal a maga számára igyekszik lefoglalni ezt a helyet.

Ezt annál könnyebben teheti, mert a multban is, mikor még csak lenézés jutott, különösen Nagyváradon, a függetlenségieknek. Ujjváros választókerületben ez a párt volt tulnyomó többségben. Hogy mégis bejutott a városrészből is más pártbeli, ez vagy a jelölt személye iránti bizalom, vagy a választók szerzetlensége miatt eshetett meg.

Sajátságos jelenség, hogy ezen városrész választópolgárai az utóbbi választásoknál, keveset törődtek a szavazással. Hogy a választók tulnyomó része nem gyakorolta jogát, ameny-

nyire szomorú jelenség, éppen annyira bizonyítja, hogy a párt nem volt szervezve.

Azt hisszük azonban, hogy a változott politikai viszonyok és a párt megkezdett szervezése folytán az ujjvárosi polgárok ez alkalommal kiköszörülnek ezt a csorbát s a mai választáson tömegesen adják le szavazataikat a párt elöltjére: **Köblös** Ferencre.

Abban ne bizakodjék senki, hogy úgy sincsen más jelölt, mert a választásoknál könnyen előfordulnak a meglepetések.

Köblös Ferenc jelölésével a párt választmánya biztosította a győzelmet. Köblös már virilisi jogon régi tagja a törvényhatóságnak, s bár nem tartozik a »hangos« városatyák közé, mindig meg tette kötelességét. Különösen a városház építésére felügyelő bizottságban fejtett ki elismerésre méltó tevékenységet. A jövő évre nem jutott be a virilisek közé s így csak helyeselni lehet, ha a választók eddigi tevékenységét azzal honorálják, hogy most beválasztják a törvényhatóságba.

A választás ma, vasárnap reggel 8 órakor kezdődik a tüzoltó laktanyában.

A törvényhatóság a választás vezetésével **Mezey** Mihályt bizta meg, aki mellett **Juricskay** Barna látja el a jegyzői teendőket.

A függetlenségi párt bizalmi férfiakul **Beczka** Lajost és **Weisz** Károlyt küldte ki.

A szavazás délután 4 óráig tart, amikor a szavazatokat összeszámlálják.

A váiasztás alkalmából **Szokoly** Tamás, városunk orsz. képviselője, a városi függetlenségi és 48-as párt elnöke a következő felhívást bocsátotta ki a választó polgárokhoz:

Tisztelt Polgártárs!

A nagyvárad-i függetlenségi és 48-as párt hosszabb és beható eszmecsere után az Ujjvároson megüresedett törvényhatósági bizottsági tagsági helyre **Köblös** Ferencet jelölte.

A mikor ezt Polgártárs szives tudomására adjuk, egyuttal arra kérjük, hogy f. hó 16-án lehetőleg a reggeli órákban sziveskedjenek le-szavazni. A választás helyén Kert-utca a tüzoltólaktanyában.

Es ez a sors üldözött szerencsétlen öreg le törle szeméből az öröm könnyeit s aztán szeretetteljesen simogató végig fekete kérges kezével a Lilike aranyzóke haját és reszkető hangon mondá:

— Édes kis leányom! . . . Drága kis mentő angyalom!

Amikor az ember jó módban él, nem tudja mi az a szenvedés, nem tudja mi az a nyomor. Am ha a sors egyszer össze csapja fejünk felett a nélkülözésnek, a nyomorúságnak vérszes hullámain, akkor sirva tekintünk arra a mulra vissza, amelyben egy szebb jövőért küzdünk, amely egy szebb élet hajnalának elérésével biztatott bennünket. Voltam egyszer gazdag én is. Gazdagon termő földeim valának, amely sok szegénynek adott kenyeret, de volt egy fiam, egy szerencsétlen fiam, aki a saját könnyelműségének áldozata lett s akinek áldozatul esett minden vagyonom. És valamikor, amikor én is így enyhítettem a szegények nyomorát, nem gondoltam, hogy egykor magam is alamizna ként fogadom a morzsát

a gazdagok terített asztalától. Szép családom volt, de ők már csendesesen alusszák örök álmokat, egy csendes virágos temetőben, lent a a Tisza mentén.

Magam vagyok. Egyedül állok ezen a világon mint egy öreg fa, melyet gonosz kezek fosztanak meg viruló lombjától Csak a jó lelkek, a nemes szvek könyöradományaiából élek és napról-napra közelebb érzem magamat a sirhoz, mert el köszöntött hozzám is az ősz és úgy érzem, hogy a természetnek téli szemfedője lesz egyuttal az én szemfedőm is.

Oh édes kis drága gyermekem! Boldog az, ki meglátja a szegények a nyomorultak szenvedéseit és szerető kezekkel gyógyítja azok sebéit.

Mondd meg drága kis leányom az édes szülédnek, áldja meg őket a jó Isten! Aldjon meg téged is ezerszer. Aldjon meg milliószor. Oh ne ismerjétek meg azon töviseket, amelyek az élet utain teremnek, melyek kísértetszerűn követik a jó lelkeket s lidérc nyomásként neheznek arra Ne tudjátok meg soha mi az a

koldus élet, óh, mert csak az tudja mit tesz koldusnak lenni, aki igazán koldus . . .

Ekkor az a szegény öreg le hajlott és há-lásan csókolta meg azt az édes kis kezeket, melyek oly sok mindennel ajándékozták meg őt.

— Imádkozni fogok érte édes kis leányom. Imádkozni fogok drága szüleidért, és ti boldogok lesztek, mert a koldus imáját meghallgatja az Ur, aki áldjon és tartson meg titeket sokáig a legüdvösebbekben a legboldogságosabbban. Isten áldjon meg mindnyájatokat . . .

A szőkehajú kislány némán hallgatta végig az öreg szavait.

— Áldja meg az Isten édes öreg bácsi.

S az öreg lassu léptekkel haladt végig az udvaron s mikor az utcára ér hátateljesen tekint vissza kis angyalkájának virágos ablakára, hol már ismét kibukkan az a szőke kis fejecske és csengő hangon kiáltja az öreg után:

— De öreg bácsi jöjjön el ám karácsonykor is! . . .

Legkiválóbb újdonságaim karácsonyra:

Nyakkendő-

zsebkendő,

keztü,

kalap,

esőernyők,

sárcipők

Lukács Aladár

Nagyvárad, Fő-utca, az Orsolya-apácák új bérpalotájában.

Teljes élő 516. sz.

megérkeztek.

Régi, megdönthetetlen igazság, hogy csak az összetartásban van erő és győzni csak úgy lehet, ha minden polgár egyértelműen a mi jelöltünkre adja le szavazatát.

Nem szabad felednünk, hogy a ki a párt-egységet akár személyi érdekeltségéből, akár csak egyéni hiúságból megbontja — az nemcsak egy jelölt ellen vétkezik, de az egész pártot árulja el!

Ezért bizalommal kérjük és várjuk, hogy a szavazáson résztvenni és pártunk jelöltjének győzelmét elősegíteni szíves lesz.

Nagyvárad, 1906. december 14-én.

Hazafias üdvözléssel:

Szokoly Tamás,
orsz. képviselő, pártelnök.

Előfizetési felhívás.

Fel-felhangzik naponta a közönség panasza a tisztességtelen sajtó ellen. Amely beleavatkozik a magánélet szentélyébe. Amelynek művelői tollal írnak, de revolverrel dolgoznak. És a mely ellen kellene már valamit tenni . . . mondják itt is, ott is.

Kellene tenni és még sem történik semmi. Mert a közönség olyan sajtót kap, amilyet érdemel.

Levegőből a sajtó nem él meg, hanem a közönségből. Ha a közönség botrányhajhász revolverlapokat támogat, hát akkor ne tessék panaszkodni a botrányok, a revolverezés miatt. Új év kezdetén jó lesz ezzel számot vetni.

Tizenharmadik évfolyamába lép lapunk. Nehéz idők viharait állottuk ki, de a viharok csak megedzettek erőnket, fokozták kitartásunkat, hogy soha egy pillanatra se feledjük a Tiszántul célját, hivatását. Hivatásunk az, ami a tisztességes sajtó lehet: erős keresztény magyar társadalmat nevelni s annak kezébe jó ujságot adni. A vallásos, erkölcsös, hazafias magyar ember a mi ideálunk, azt szolgálja tollunk immár tizenkét év óta. Eszményekért küzdünk, a közérdeket szolgáljuk.

A mikor a sajtó kinövésai a közönségnek nyakára kezdenek nőni, nem lesz szerénytelenség tőlünk, ha egyszerűen multunkra mutatunk. Ami multunk erős záloga jövőnknek. Mikor tehát az új év kezdetén a közönség hathatós támogatását kérjük, abban a reményben tesszük, hogy a sajtóra való panaszok nem marad üres szó s meglesz az a tanulság belőle, hogy a közönség a maga érdekében is a tisztességes sajtó zászlaja alá áll.

Lapunk előfizetési ára marad a régi:

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 »

A »TISZÁNTÚL« szerkesztősége és kiadóhivatala.

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy úgy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket a lehető legelőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

UJDONSÁGOK.

* **Fraknoi Berlinben.** Berlinből táviratilag jelentik: *Fraknoi* Vilmos c. püspök nagyváradi kanonok a római magyar történelmi intézet igazgatója Sickel történész nyolcvan-éves születésnapja alkalmából ma ideérkezett.

* **Kath. liceum.** A nagyváradi kath. liceum ismét felveszi előadásainak sorozatát. A jövő vasárnap, december 23-án tart fényes sikerűnek ígérkező matinét, melyen dr. *Dudek* János egyetemi tanár, a Religiónak tudós szerkesztője tart érdekes felolvasást a *szabad gondolat köréből*. Előtte dr. *Hoványi* Gyula jogtanár, a kath. kör irodalmi és művészeti osztályának elnöke mond megnyitó beszédet s vonzó ének és zeneszámok teszik teljessé a matiné műsorát. A meghívókat a jövő héten küldi szét a rendezőség.

* **Elismerés Thalynek és Tiszának.** Biharvármegyéhez tegnap egy indítvány érkezett, mely a nagy hősök hazaszállítását eszközöző férfiaknak óhajt Biharvármegye közönsége által elismerést és hálás köszönetet szavaztatni. *Tardy* Sándor berettyóújfalui megyebizottsági tag teszi ez indítványt. *Tardy* mindenképp előtt köszönetet és elismerést javasol szavaztatni *Thaly* Kálmánnak, aki II. Rákóczi Ferenc korát oly odaadó fáradozással és szép eredménnyel kutatta, valamint a nagy hősök hazahozatalánál magas kora dacára is közreműködött. Gróf *Tisza* Istvánnak pedig azért indítványozza az elismerés és köszönet nyilvánítását, mert miniszter elnöksége alatt a bujdosó hősök hamvainak hazaszállítására vonatkozó indítványt a király elé terjesztette. A hálás köszönet és elismerés nyilvánítását jegyzőkönyvkiadvonaton kéri tudatni Tiszával és Thallyval. Az indítványt *Glacz* Antal főispánnak is bemutatják, aki annak hátlapjára a következőket írta:

Láttam és a legnagyobb örömmel és elismeréssel járulok hozzá.

1906. december 15-én.

Glacz,
főispán,

Tardy javaslatára csak a jövő évi közgyűlésen fog tárgyalás alá kerülni, mert már a jelenlegi közgyűlési ügyiratok beadásainak határideje lejárt.

* **A miniszter a kamarai választásokról.** Említettük annak idején, hogy a nagyváradi kereskedelmi és iparkamara kereskedő beitaigainak választása ellen két kereskedő óvást adott be a miniszterhez, amelyben a választás megsemmisítését kérték, mert állítólag egyesek pénzzel és szivarral vesztegettek. A kereskedelmi miniszter leiratban értesíti Nagyvárad városát, hogy az »Óvás« adatai, a hozzá beérkezett jelentések szerint, a valóságnak meg nem felelnek s így a választás megsemmisítésére nem lát okot. Együttal tudatja a miniszter, hogy *Huzella* Gyulának kamarai elnöké, *Reismanu* Mór és *Bertsey* Györgynek kamarai alelnökké választását jóváhagyja. Ez utóbbi tudvalevőleg tegnap már le is mondott.

* **Változás a Berettyó visszabálozó társulatnál.** A Berettyó visszabálozó és ármentesítő társulat választmánya egyik tagjának *Stand* Lajosnak elhalálása folytán megüresedett helyet betöltötte a társulat legutóbb tartott közgyűlése. A megtartott választáson *Stand* helyébe *Ecsedi Csapó* Istvánt választotta meg a közgyűlés. A társulat a választmányi hely betöltéséről most értesítette az alispánt.

* **Váradi Mór ünneplése.** *Váradi* Mór az ügyvédi karnak régi tagja a Kereskedelmi Csarnok titkára és a kereskedelmi iskola jogtanára tegnap szombaton töltötte be 70-ik szü-

letés napját, amely alkalommal tisztelői és barátai nagyszámban keresték fel üdvözléteikkel. De kiváló érdemeit az iskolákba is, hol a jogi szakoktatással hosszú évek óta kiváló sikerrel foglalkozik, lelkesen ünnepelték, így a kereskedelmi iskola leány tanfolyamán az intézet egyik növendéke üdvözölte, tolmácsolva a növendékek szerencse kívánatait. Lelkes ünneplésben volt része a többi intézetekben is. »A Zöldfa asztaltársaság« is lelkes bensőséggel ünnepelte és az asztaltársaság megbízásából dr. *Kripka* Henrik szép beszédben méltatta *Váradi* Mórnak a tanügy és közélet terén kifejtett jelentékeny munkásságát és tolmácsolta az asztaltársaság szerencsekívánatait.

* **Hatósági szemle.** A gyárakban, ipartelepeken, műhelyekben évenként tartani szokott hatósági szemlét most kezdte meg a kerületi iparfelügyelő *Pozsonyi* László, valamint a kerületi tisztviselő orvos és *Kemény* Ignác rendőrbiztos. A szemle kielégítő eredménnyel járt. A gyárakban, ipartelepeken foganatosított szemlék kiterjeszkedtek a munkás lakásokra is, és mindent a legnagyobb rendben talált. Az iparos műhelyekben már inkább találtak kifogás alá eső hibákat, melyek megszüntetésére kötelezték az illetőket.

Feminista mozgalom Nagyváradon

Átka már az szinte Nagyváradnak, hogy minden tendencia, mozgalom hálás talajnak tekintí városunkat törekvései számára. Mint értesülünk, karácsony másodnapján, dec. 26-án *Glücklich* Vilma budapesti tanárnő tisztelt meg városunkat látogatásával, hogy a feminizmusról előadást tartson. Elismerjük a nő társadalmi elhelyezkedése kérdésének fontosságát, tudjuk is, hogy mi a helyes megoldása, hanem azért kíváncsiak vagyunk, hogy *Glücklich* Vilma minemű panacéat fog ajánlani Nagyváradon a nők kérdésének megoldására.

* **A bihari baptisták** Biharban megalakult a baptista szövetkezet. A megalakulást az alispán el is fogadta és jóváhagyás végett a vallás és közoktatásügyi miniszterhez terjesztette fel. A miniszter tegnap értesítette az alispánt, hogy a szövetkezet megalakulását nem fogadhatja el, mivel annak vezetői nem bírnak a kellő, törvényileg előírt képzettséggel. Az alakulóban lévő székelyhídi szövetkezetre vonatkozólag pedig előre jelezte a miniszter, hogy annak megalakulását szintén nem fogja elfogadni, ha az a legutóbb kibocsátott körrendeleteknek minden tekintetben meg nem felel. Hasonlóan járt a nagyváradi baptista szövetkezet is, melytől szintén megtagadta a jóváhagyást a miniszter. Az egész országban csak a budapesti lett jóváhagyva.

* **A vármegyei hivatalos órák.** Biharvármegye I. szakosztálya tegnap tartotta meg ülését. Az ülésen többek között előkészítés alá került a megyei hivatalos órák megváltoztatása. A szakosztály *Hegyessy* Márton azon indítványát, hogy a hivatalos órák megszakítással, azaz délelőtt, délután legyenek, elvetette és ezt is fogja javasolni a megyei közgyűlésen is.

* **A révi osendőrség.** Réven november 18-án este a rendes őrszolgát teljesítő két csendőrt *Lakatos* Őrszolgát és társát eddig ismeretlen tettesek a sötétben meglettek és kövekkel megdobálták. *Lakatos* a támadókra lött, azonban nem talált senkit. Réven mindössze két csendőr van kirendelve a közbiztonság megvédelmezésére. Ez a két csendőr az amugy is nagy helyiség közbiztonságának megvédelmezésére igen kevés, különösen a csepkebarlang feltedezése óta. A csendőrök megtámadásából kifolyólag az alispán átiratot intézett a nagyváradi szárnyparancsnoksághoz, hogy a révi csendőrlétszámot kettőről ötre emelje fel. A szárnyparancsnokság tegnap vála-

szolt az alispán átiratára. A parancsnokság a létszám felemelését szükségesnek tartja és ebben az ügyben a honvédelmi, illetőleg a belügy-miniszterhez előterjesztést fog tenni.

*** A keleti express összeütközése.** Mint már megírták a fővárosi lapok, tegnap éjjel tizenegy órakor a keleti expressvonat, amely Bécsen át Párisból jön Budapest felé, Dunakeszi állomáson neki ment egy, az állomáson veszteglő tehervonatnak. A vonat utasai közül mindössze egy ember sérült meg. Kutatva az összeütközés okát, a Nap tudósítója a következő szenzációt jelenti Alagról. A keleti expressvonat tegnapi összeütközését minden valószínűség szerint egy Tóth János nevű váltóőr okozta, még pedig szándékosan, bosszúból. Tóth János terelte a tehervonatot rossz vágányra, holott ezt neki Hanck József vasuti tisztviselő egyenesen megtiltotta. Tóth János bosszujára világot vet, hogy tegnap hivatali engedetlenség miatt két koronára megbüntették. Ezt a büntetést Tóth János elkésredett dühvel vette tudomásul. Allítólag így fakart volna ki:

— Megkeserüli még ezt a büntetést a magyar állam.

Tóth Jánost ma kihallgatták az express balesete felől, de le nem tartóztatták.

*** Kinevezés.** A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Zsuné János nagyváradai lakost, pénzügyi fogalmazógyakornokká ideiglenes minőségben, a nagyváradai pénzügyigazgatósághoz nevezte ki.

*** A póttartalékosok segélyezése.** Az 1906. évi állami költségvetésbe 1500000 korona lett felvéve azoknak a póttartalékosoknak segélyezésére, kik az 1905. évi ujoncozás elmaradása miatt, a békelétszám fenntartására tényleges szolgálatra lettek behíva. A bevonult póttartalékosok neveit Biharvármegye 16 járásából már összeírták a főszolgabírók. Összesen 742 póttartalékos van olyan, kik a segélyre igényt tarthatnak. Ezenkívül 145 kérvény érkezett a megyéhez, melyben szintén segélyt kérnek az akkor bevonult póttartalékosok. A 742 segélyezésre ajánlható egyén összesen 101558 korona és 2 fillérre tarthat igényt a közigazgatási bizottság által meghatározott összeg szerint. Ez természetesen igen nagy összeget tesz ki és így valószínű, hogy a minisztériumban nem fogják helyben hagyni. Ezt annál is inkább fel lehet tenni, mert a 742 segélyezésre jogosult közül hiányzik még az érmihályfalvai járásból bevonult póttartalékosok névsora. Az érmihályfalvai főszolgabíró azért késik az összeírással, mert az erre vonatkozó rendeletet későn kapta meg.

*** Szerencsétlenség egy iparvasutnál.** Baiersdorf és Biach cég fenesi iparvasutjának egyik vonata tegnap elgázolt egy asszonyt. Az esetről tudósítónk a következőket jelenti. A fenti cég iparvasutja már évek óta bonyolítja le a fa- és mészforgalmat a fenesi határban. Tegnap délután a vasut egyik vonata megrakodva robotott a pályán, mikor egy fordulónál a pályatesten akart átmenni Márton Eszter Héves asszony, a vonatot megállítani nem lehetett a rövid távolság miatt és így a szerencsétlen asszonyt a gép elütötte. A gép az asszony testét ketté szelte. A megtartott vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenség egyedül az asszony saját hibájából származott. A szerencsétlen asszony ugyanis süket és gyöngye elméjü is volt és így a vonat közeledését nem hallotta.

*** Névváltoztatás.** Kiskoru Steinfeld Jakab nagyváradai lakos vezetéknevét »Sándor«-ra változtatta.

*** Szerezzünk örömet a betegeknek.** Közelg a szent karácsony ünnepe. Ilyenkor mindenki igyekszik hozzátartozójának örömet szerezni, hogy a kis Jézus születése kellemes érzéssel töltsse el a szíveket. Var városunkban egy épület, hol a betegek vannak teljes egészséget remélve. Ebben az épületben is örömet akarnak elővarázsolni. Emlékeztetéssé akarják tenni a Jézuska születésének napját itt is, hogy a fájdalmakat egy röpké pillanatra elűzzék és a betegek halvány arcán egy picike pirt, a boldogság pirját s szemükbe egy könnyet, az öröm könnyét varázsolják. Az ő nevükben szólunk a humanusan érző nagyközönség szívéhez. Adakozzunk tehetségünk szerint embertársainknak, kiket a sors a rideg kórógyra fektetett. Juttassuk el adományainkat a kórházba karácsonyra, hogy részünk legyen abban a jól eső érzésben, hogy mi is részesei vagyunk annak az örömeinek fellángoltatásában, melyet talán egész éven át nem éreztek beteg társaink. Az e célra szánt adományokat a kórház gondnokságához kell elküldeni a biharmegyei közpórház épületbe.

*** A Kath. Legényegylet közgyűlése.** A helybeli Kath. Legényegylet ma vasárnap délután öt órában tartja közgyűlését az egylet helyiségében. A közgyűlések tárgyát számadások és jelentések képezték s ezek kapcsán az egyleti ház renoválása.

*** A robogó vonat áldozata.** Tegnap este Szeghalom és Vésztő között a 7211. számú személyvonat, mely Gyomárról indult és Váradra 9 óra 5 perckor érkezik, elütött haladásában egy 40—45 éves parasztembert, mely a vonat vágányai közt haladt Vésztő felé. Irányi, a vonat mozdonyvezetője a nagy ködben nem vette észre az embert a vágányok közt és csak akkor értesült róla, hogy a vonat egy embert elütött, mikor a mozdonyt Vésztőn vizsgálva azon a szerencsétlen áldozat holttestét odatapadva meglátta. A szerencsétlenségről nyomban jelentést tettek Nagyváradra. A szerencsétlen ember kiléte még nincs megállapítva.

*** Öngyilkosság.** Berettyóújfalui tudósítónk jelenti, hogy ott tegnap egy 20 éves leány öngyilkosságot követett el. Az öngyilkost Gerendai Julcsának hívják. Tegnap mikor egyedül maradt egy szobában sósavat töltött egy pohárba és azt megitta. Mikor hozzátartozói tettet észrevették már halott volt a leány. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

*** Megfagyott asszony.** A beállott hideg egymásután szedi áldozatait. Ujabban esküllői tudósítónk ad hirt egy fagyási esetről. Szalla Lászlóné esküllői lakos tegnapelőtt este hazamenetele előtt egy italmérésben erősen leitta magát és így részegen indult neki a haza vezető utnak. Mikor lakásuk kertjéhez ért az elfogyasztott alkohol hatása alatt összerogyott és elaludt. A falubeli emberek csak tegnap reggel találták meg az asszonyt a kert alatt megfagyva.

x Karácsonyi ékszerek és órák kedvező bevásárlás folytán olcsó alkalmi árban kaphatók az előnyösen ismert Szilágyi Géza és társánál fő utca Orsolya Zárda épületében Sebő Imre apir üzletével szemben.

x Már december 20 án tartják meg a közös katonai jótékony célokra rendezett XXV Allamsorsjáték húzását. Csak 4 kor. az ára 1 sorsjegynek, melyek váltó üzletekben, dohánytözsdékben stb. kaphatók. A 18389 főnyeremény 200.000 kor.) mind készpénzben lesznek kifizetve.

x A SZENT-LÁSZLÓ nyomdában legújabb divatu és legcsinosabb névjegyek, valamint a legszebb bál és esküvői meghívók, ugyiszintén mindenféle nyomtatványok jutányos árban készíttetnek a legszebb kivitelben.

A nagyváradai mezőgazdasági kiállításon nagy diszoklevéllel kitüntetve.

„Hungária“ Galván Művek

Fémáru gyártelep: Minta raktár:
Kossuth Lajos-u. Bémer-tér.

DÉNES BÉLA

NAGYVÁRAD.

Ajánlja saját gyártmányu china-ezüst evőeszközöket, dísztárgyalt és használati cikkeit gyári áron.

Evőeszközök, alpacca alappal, 12 darab evő kés, villa vagy kanál 20 korona. Kopásért a legmesszebb menő jótállást vállal. Karácsonyi és újévi ajándékok 4 koronától feljebb!

A nagy közönséget tisztelettel meghívom dusan felszerelt modern minta raktárom szives megtekintésére minden vételkényszer nélkül. — Nagy képes árjegyzékem kívánatra ingyen és bérmentve.

Kávét, teát és rumszükségletét legjobban a FIUMEI KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG fióküzletében, Fő-utcán szerezhetheti be, miután oda az áru egyenesen a termelő országokból érkezik. Kitűnő zamatu pörkölt kávé folytonosan frissen kapható. Telefon 637.

x Kellemes meglepetést kelt ország-szerte az Andrényi Kálmán utódai aradi cég modern berendezésű francia pezsgőgyárából most forgalomba hozott »Andrényi Sec« Mielőtt az új gyárat felépítették, a cég nagy szakértelemmel rendelkező főnöke, Krémmer József ur, a francia pezsgőipar szorgalmas tanulmányozása után a Champagne legkiválóbb szőlőfajait honosította meg nagykiterjedésű szőlőbirtokain, melyek a szakértelemmel megválogatott jeles hazai borokkal a legkitűnőbb pezsgőbort adják s így lehetővé tette, hogy magyar borból készítsen hagyományos francia módszer alapján francia pezsgőt. A szakemberek véleménye alapján. Reméljük, hogy boraival a bukaresti kiállításon arany érmét nyert cég új vállalatával is főnöke kiváló vezetése alatt nemcsak Magyarországon, de külföldön is elismeréseket fog szerezni.

TÁVIRATOK.

A delegáció.

Budapest, dec. 15. (Saját tud. táv.) A magyar delegáció ma délelőtt 11 órakor Zichy Tivadar gróf elnöklése alatt teljes ülést tartott, melyen Aehrenthal külügym., Wekerle és Andrássy miniszterek voltak jelen. Az ülés mindössze néhány percig tartott. Felolvasták az osztrák delegáció átiratát, melyben közli, hogy a külügyi budgetet megszavazta, ezután végső szövegében elfogadták a budgetvizóriumot, melyet a 7-es bizottságnak adtak ki azzal az utasítással, hogy a délután 5 órakor tartandó újabb ülés elé terjessze be a jelentését.

Budapest, dec. 15. (Saját tud. táv.) Az osztrák delegáció mai ülésével egyelőre befejezte működését. Az utolsó ülés kissé viharos volt. Bianchini delegatus

hevesen megtámadta Burián báró közös pénzügyminisztert, mint Bosznia kormányzóját. Támadásáért Bianchinit Kling dr nagyon megleckéztette, mire Bianchini oly lármát csapott, hogy alig lehetett lecsendesíteni. Nagyobb szenzáció volt azonban, hogy az osztrák delegáció elfogadta egyhangú lelkesedéssel Kling delegátusnak azt a rögtönzött indítványát, hogy az osztrák kereskedelmi érdekek kizárólagos szolgálatára Laibachon át közvetlen vasutvonal létesíttessék az okkupált tartományokba, a mivel ellensúlyozzák, sőt károsítsák a magyar állam által most létesítendő samaci vasutat. Az osztrák delegáció előreláthatólag 1907. január 8-án kezdi meg újból ülészeit Budapesten.

A francia kulturharc.

Páris, december 15. A Temps az itteni érseki hivatal véleményét közli azon esetekről, midőn laikusok tesznek kijelentéseket a gyülekezési jog alapján és az istentisztelet megőrzését a templomokban kérelmezik. Az érseki hivatal a következőket jelenti ki: Ha ezek a nyilatkozatok igaz és becsületes szándékkal történtek, úgy azt jelenti, hogy zavargásokat akarnak ily módon kikerülni. Az ilyen nyilatkozat nem azt jelenti, hogy a pápával szemben engedetlenek volnának. A pápának tilalma ily nyilatkozatok megtételére kizárólag a papságra vonatkozik. A tilalom azt szándékolta, hogy megakadályozza azt, hogy az egyház hivatalosan alávesse magát az államnak. Egyes katolikus laikusok által használt ez a mód a pápai tilalom betűszerinti szövegét és szándékát respektálta. Ily esetekben tehát engedelmetlenségről szó sincsen.

Budapest, dec. 1E. (Saját tud. táv.) Párisból táviratozzák: Tegnap az egyház mellett több vidéki városban nagy tüntetések voltak. Nantesban a nép megakadályozta a kormánybiztosok működését, Lyonban a biboros, Montpelliérben pedig az érsek mellett tüntettek. Arrasban a püspököt katonai karhatalom távolította el palotájából, mely alkalommal a nép nagy tüntetést tett a katonai karhatalom ellen és a püspök mellett.

SZÍNHÁZ.

A hét műsora.

Vasárnap: Tavas.
Hétfő: Gésák.
Kedd: Sv ok.
Szerda: Népgyűlölő.
Csütörtök: Népgyűlölő.
Péntek: Népgyűlölő.
Szombat: Vig özvegy.

Vasárnap: d. u. Gróf Hamlet, este Szép Ilonka.

Lotti ezredesei.

Valaha sok derűtséget varázsolt ez a bohózat a Szigligeti-színház falai közé, hanem tegnapi alaposan megkopott. Hiába hoztak a Népszínházról vendégművésznőt: **Kornai Berta** úgy be volt rekedve, hogy éneke teljesen élvezhetetlen volt. Ezen aztán énekes darabban nem sokat segít sem a rutinos játék, sem az örökké a legmagasabb régiók körül járó tánc. A Fregoli jelenetnek sem volt meg a maga szokott hatása. Hiányoztak más régi jó szereplők is; Tihanyit például a *Hajnal* száraz, majdnem unalmasan egy-

hangu Daventsey-je meg sem közelítette, **Krasznay pompás színigazgatóját** is nagy kár volt *Fehér Gyulára* bízni. Messze járt **Krasznay komikus alakításának fényes sikerétől.** Egyedül *Bérczi* tartotta meg a régi jó előadás becsületét s mellette **Palásthyt és Haraszi Mici** sikeres kis szobalányát lehet dicsérettel kiemelni. A meglehetősen nagyszámú közönség alapos csalódással távozott. —r.

Kornai Berta vendégjátékai. A szubrett primadonna még három estén keresztül vendégserepel a színházban. Vasárnap este a **Tavas** szobalány szerepét játssza, hétfőn a **Gésák Molly** szerepében lép föl, kedden pedig a **Svihákokban** játssza el Berta szerepét.

A népgyűlölő. A norvég fjordok nagy poétájának, a nemrégiben elhunyt Ibsennek egyik remekét mutatja be a nagyvárad színház igazgatója. A **Népgyűlölő**, mely a nagy költő remekei között is a legkiválóbbak egyike, szerda este kerül színre hosszú és gondos próbák után. Nagy gonddal állították be a darabba a szereplőket, a rendezést és a kiállítást nagy ambícióval készítették elő. A darabból most folynak a színpadi próbák.

ZENE.

Kamarazeneestély. Ma vasárnap este lesz megtartva a **Keresk. Csarnok** disztermében a III. kamarazeneestély. Az estélyen a világhírű **csseh quartett** szerepel.

A hangverseny műsora:

Dvorák: Quartett Fdur.

Beethoven: Quartett Op 18 Nr. 6.

Tschaikowsky: Quartett F dur.

Hangverseny kezdete pontban 8 órakor. Hangverseny alatt a terem zárva lesz. Jegyek válthatók **Vidor Manó** könyvkereskedésében és az esti pénztárnál 8, 6, 4 és 3 kor. árban.

SPORT.

»Sport-egylet« Nagyváradon.

A sport élet városunkban az utóbbi időben majdnem teljesen csak a kevésszámú lawn tenniszezőkre szorítkozik. Ezekon kívül egy kis csoport tagjai, akik a kávéház füstös levegőjénél többre becsülik a testedzést, teljesen csendben gyakorolták magukat a tornaszatban.

Ezeknek a sportkedvelőknek a csoportja az utóbbi időben megnövekedett s elérkezettnek látták az időt hogy az eddigi szűk körből kilépjenek egyesületet alakítsanak a sport intenzívebb művelésére.

December 4-én tartották meg az alakuló gyűlést. Az új egyesület címe: *Sport-egylet* s működési körébe vonja a testedző sport minden ágát: a tornát, csolnakázást, uszást stb.

Az egylet diszelnöke: **Glacx Antal** főispán. Az ideiglenes tisztikar a következő: elnök: **Keszthely Zoltán** megyei főjegyző, alelnökök: **Köszeghy József** városi főmérnök és **Szathmáry-Király Andor** megyei árvaszéki ülnök. titkárok: dr **Kiss Géza** jogtanár és **Furicskay Barna** városi aljegyző, pénztárnok: **Dayka Endre** városi tb. aljegyző, ellenőr: **Feszenszky Zsigmond**, ügyész: dr **Láncai József**, művezető: **Lichtmann Béla**. Választmányi tagok: **Komlóssy József**, **Belányi Imre**, dr **Kovács S. János**, **Benkő Ernő**, **Jakó János**, **Jánosi Gyula**, **Lobermayer Gyula**, **Kormos Manó**, **Ferenczy Miklós**, **Pelle János**, **Szabó Imre**, **Szeghalmi Sándor**.

Az egyesület a főreáliskola tornatermében tartja minden kedden, csütörtökön és szombaton este 5-től 6 óráig a gyakorlatokat. A tagsági díj havi 1 korona.

Igazságszolgáltatás.

Elégtételt Réz Mihálynak.

Pár évvel ezelőtt történt az a kellemetlen incidens, hogy a községi iskolai könyvek szállítása alkalmából **Rákos Vilmos** nagyvárad ke-reskedő is az ajánlattevők között volt, de a szállítást más nyerte el. E miatt **Rákos Vilmos** azzal vádolta **Réz Mihály** iskola felügyelő-igazgatót, hogy az egyik konkurrens könyvke-reskedővel őszzejátszott s így annak juttatta a könyvek szállítását. **Réz Mihály** felügyelő-igazgató a vád folytán fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen, egyben pedig rágalmazásért feljelentette **Rákos Vilmost**. A bűnügyet a fegyelmi ügy befejezéseig függőben hagyták. A fegyelmi ügyben a legfelső fórum, a miniszter is felmentette **Réz Mihályt** s így most került a sor a bűnügyre. A napokban tartották meg a törvényszék előtt **Rákos Vilmos** ellen a tárgyalást, mely teljes elégtételt szolgáltatott a méltatlanul meghurcolt felügyelőnek.

A bögötei népbolondítók felsülése.

A keresztény világnézet tegnap a budapesti törvényszék előtt nagy erkölcsi sikert aratott. **Huszár Károlyt**, aki a Néppárt című lapban vehemens támadást intézett a bögötei magániskola felállítására, működésére és alapítói: **gróf Batthyány Ervin**, a közismert anarchista **magnás és Tarczai (Trebitsh Lajos)** ellen, a budapesti esküdtbiróság felmentette a rágalmazás és becsületsértés vádjától, mert **Huszár Károly** és védője dr **Zboray Miklós** bebizonyították, hogy az inkriminált cikk minden állítása igaz. Hogy a bögötei népbolondítók kudarc teljes legyen, a mai napon **Batthyány Ervin gróf és Tarczai (Trebitsh) Lajos** már nem is mertek verdiktet provokálni abban a sajtópörben, melyet szintén a bögötei iskola miatt **Haller István** néppárti hírlapíró ellen tettek folyamatba becsületsértés címén. A magánvádlók jogi képviselője ugyanis elejtette a vádat még az esküdtszék megalakulása előtt avval a furcsa indokolással, hogy meggyőződése szerint az esküdtbiróság politikai felfogása miatt az egyéni becsületükön esett sérelemért sem kaphatnak ügyfelei elégtételt.

Hja persze! Az esküdtbiróság politikai felfogása miatt az egyéni becsületén esett sérelemért nem kaphat elégtételt panaszos. Szép, szép, fedezni a visszavonulást, leplezni a felsülés szégyenét ily olcsó frázissal. A róka is ráfogta a szőlőre, hogy savanyu, mikor nem érte el. — Az esküdtszék természetesen vád nem léteben **Haller István** ellen megszüntette az eljárást.

NYILTTÉR.

Dr Perczel Adolf

üggvédi irodáját

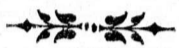
Nagyváradon Pável-utca 14 sz. a.

meguyította.

Radó Samu és társa kötélgyártók

Nagyvárad Kossuth-utca végén.

Ajánlja elismert kitünő
gyártmányait:

gazdasági kötélárak

technikai kötelek,
pince kötelek,
ruhaszáritó kötelek,
hevederek, tornaszerek,
zsinórok és zsinegekben.

Legolesőbb beszerzési forrás

szakokban, ponyvában és lópokrócokban.

nehéz finom gyapju lópokróc
páronként 11 K.

Ki a bűnös?

Az, aki olcsón vesz és drágán ad vagy az, aki bármely árban vesz, hanem félig ingyen adja az árut?

Egyik sem bűnös, mert az

MESE DOLOG

Majdnem hihetetlen, hogy mit tesz

Hevesi „Párisi nagy Áruháza.”

Zöldfa utca, Zöldfa szálloda alatt. Visszaadja a pénzt annak, aki nem találja, nyereségnek bevásárlásait. A karácsonyi alkalomra, mindent eladunk:

Gyermekjáték és Karácsonyfa díszekből bámulni való tárlat. Mindenféle férfi és női divatcikkek.

Ahol egy millió tárgy van, ott mindenki találhat venni valót. Árukat nem irunk ki, nem akarjuk magukra haragítani kereskedő társainkat.

A nagy karácsonyi gyermekjáték kiállítása díjtalanul megtekinthető.

Visszontelárusítóknak rendkívüli árengedmény.

Egyszeri vásárlás által mindenki meggyőződik, mily olcsón lehet az ujonnan megnyitott

|| arany, ezüst, ékszer || || és óra áruházban ||

vásárolni,

Bémer-tér 2. szám, az emeleten
(Molnár-téle cukrászda fölött.)

1 finom nickel óra	2 frt. 50 kr.	Órák, ékszerek és élmény-árak díjazási mennyiségben raklón.
1 finom acél óra	2 frt. 75 kr.	
1 valódi ezüst óra	5 frt. — kr.	
1 arany női óra	12 frt. — kr.	
1 arany férfi óra	25 frt. — kr.	
1 20 grm. arany férfi lánc	24 frt. — kr.	
1 35 grm. női Lorgnon lánc	41 frt. — kr.	
1 4 grm. karika aranygyűrű	5 frt. — kr.	
1 3 grm. fejes aranygyűrű	3 frt. 50 kr.	
1 ingaóra ütőszerkezettel	8 frt. — kr.	
1 falióra ütőszerkezettel	2 frt. 50 kr.	
1 ébresztőóra	1 frt. 50 kr.	

Uj órákért 5 évi jótállás.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölök, meg nem felelő árut visszacserelek. — Altalamb javított órák és ékszerek, mint újak kerülnek ki műhelyemből 3 évi jótállás mellett, rugótörés esetén is. Tessék árjegyzéket kérni.

HERBST FÜLÖP, amerikai mil-órás és ékszerész.

Özv. Dr. Deákné

Fog műtermében

Lakik: Nagyvárad Szilágyi-Dezső u. 18.

A legjobb amerikai porcellánból készit

fogakat,

végez minden ebbe vágó műveletet.

Köbögös, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RETHY-féle Pemetefü cukorkánál**. Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY-féle**et kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.
1 doboz 60 fillér.
Csak RETHY-féleet fogadjunk el!

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatőzsde határideje.

Budapest, december 15.

Buza április	— — —	14.88	—	14.45
Rozs április	— — —	13.30	—	13.32
Tengeri ápt. 1907	— — —	10.32	—	10.34
Repcze aug.-ra	— — —	26.80	—	27.—
Zab ápr.-ra	— — —	15.00	—	92.78

Ertőutőzsde.

Budapest, december 15.

Osztrák hitelrészvény	— — —	678.—
Magyar hitelrészvény	— — —	796.—
Leszámitó bank	— — —	506.—
Rimamurányi	— — —	525.—
Osztrák-m. állam vasutirészvény	— — —	670.—
Közuti vasut	— — —	594.—

Hivatalos árfolyamok.

budapesti áru- és értéktőzsze 1906 dec 15-én.

Magyar aranyjáradék 4%	— — —	116.40
Magyar koronajáradék 4%	— — —	95.95
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	— — —	84.47
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	— — —	95.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	— — —	96.—
Magyar gyermekjegy sorsjegy-kölesön	— — —	204.50
Tisza zab. és szegedi sorsjegy-kölesön	— — —	153.—
Osztrák járadék papirban	— — —	90.—
Osztrák járadék ezüstben	— — —	100.10
Osztrák korona járadék	— — —	117.—
Osztrák járadék aranyban	— — —	99.—
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	157.50
Osztrák-magyar bankrészvény	— — —	17.60
Magyar hitelbank részvény	— — —	814.50
Városi villamosvasut	— — —	327.50
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	679.—
20 frankos frankos (Napolendor)	— — —	14.12
Osztrák-magyar államvasuti részvény	— — —	676.50
Német birodalmi márka	— — —	19.90
London vista	— — —	11762
Páris vista a	— — —	95.41
20 márkás arany	— — —	23.40

Nagyváradai hetivásái.

A nagyváradai piacon 1906. december 10-11. napján tartott vásárban eladott természetmenyek és élelmi szereknek árjegyzéke:

Tiszta buza 1-ső 13.20 13.— Kétszeres buza 12.80 10.80 10.60 Rozs 10.20 10.— 9.80 Árpa 12.— új 11.80 11.60 Zab 13.60 13.40, 13.20 Tengeri 8.60 8.40 — Borsó 30 Lencse 36.— Bab 18.— Köleskása 36.— Burgonya 5.— 100 kiló lángliszt 25.20 Zsemlyelisz 24.20 Fehérkenyérlisz 23.60 Barnakenyérlisz 20.— Széna fuvarral 6.— Szalma fuvarral 1.20 Ső zott szalonna 160.— Zsup-szalma —14. Alomszalma 10' 1 köbméter bükkfa 8.— Tölgyfa — 8. Cserfa 8.— 1 kiló marhabus I. o. 1.44, kila marhabus II. o. 1.36 kiló marhabus III. o. 1.28 1 liter ó-bor 1.—, 1 liter új-bor 80.— liter pálinka —.72, 1 liter szilvapálinka 1.60, 1 liter szesz 2.— 1 m. kőso 21.80. 1 mm. nyers faggyu 72.— 1 m m. olvaszt. fagyu 92 —. 1 mm. szappau 50.— 1 mm birka gyapju — —. 1 m m. magyar gyapju

1 mm. —. —. hltr. -bor 64 —. 1 hltr. ujbör 38
1 m. m. mész 1.80 1 mm kemény faszén
5 mm. puha faszén 3 1 — hltr. kendermag
— 1 hlt. köles —. 1 hltr. repese —.
hlt.1 dió 38 — 1 hltr mogyoró —. 1 hltr
aszalt szilva —. 1 kg savanyu káposzta —
1 kg szalonna nyers 1.44 1 kg sertéshus 1.44
1 kg vereshagyma 14.— 1 kg foghagyma — 40
1 kg bors 2.20 1 kg paprika 4.50 1 kg barna
kenyér 18.— Egy liter kőolaj —44

Marha ártáblázat 1906. évi dec. 10—11
1 pár I-ső rendű jármos ökör 760—950 korona.
1 pár II-od rendű jármos ökör 640—840 korona.
1 pár III-ad rendű jármos ökör 580—700 korona.
1 drb fejős tehén 260—500 kor., 1 drb vágó ökör
300—480 kor. 1 drb. vágó tehén 250—400 ökör
1 drb veres borju 42—60 kor. 1 drb. fél éves
borju 75—100 kor. 1 drb egy éves borju 80—190
kor., 1 drb két éves borju 100—250 korona. 1 drb
hízott sertés 116—120 kor., pár fél éves sertés
38—60 kor., 1 pár egy éves sertés 72—90 kor.

1 pár két éves sertés 130—190 korona. 1 drb
igás ló 170—250 korona. 1 pár ökörbőr 80—100
gor., 1 pár tehénbőr 60—80 kor. 1 pár borjubőr
10—12 kor., 1 pár lóbor 30—36, korona.

Forgalmi kimutatás 1906 dec. 10—11
Tiszta buza körülbelül 3500 htl — Kétszeres buza
1600 hltr Rozs 2100 hltr Árpa 1000 hltr Zab 900
hltr Tengeri 800 hltr burgonya 240 hltr.

Lábasjóságok Hízott sertés mintegy 190
félhízott 218 drb 2 évestől feljebb 261 drb 1 éves
től feljebb 246 Söldő 256 drb malacz 180 drb.
Vágó marha 226 drb Jármos ökör 580 drb Fe-
jős tehén 1180 drb borju 500 drb bivaly 40 drb
juh és kecske 170 drb Ló 1863 darab

A szerkesztésért felelős:
Dr. VUCSKICS GYULA.

Hirdetések

jutányos áron

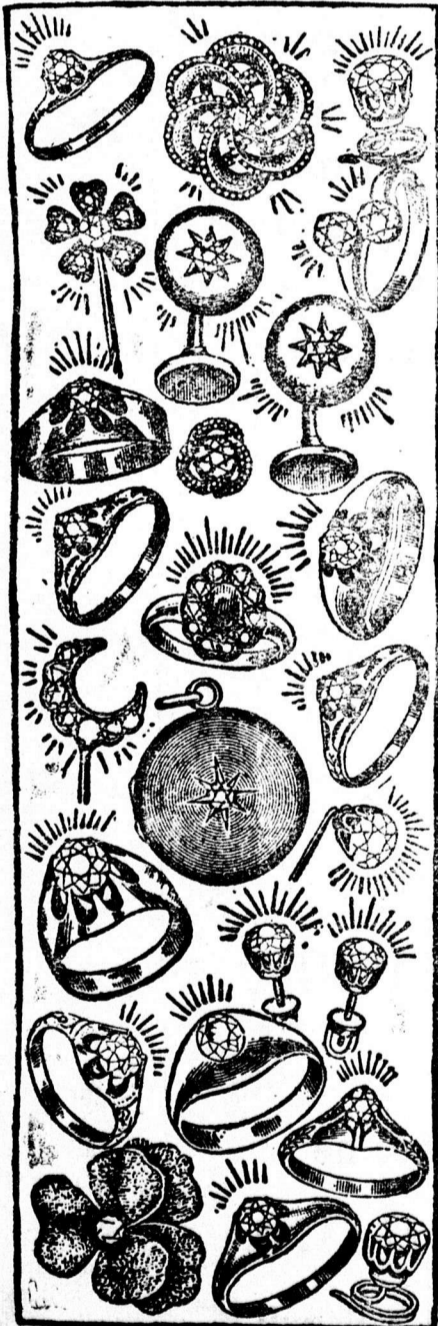
felvételnek

"TISZÁNTUL,"

kiadóhivatalában.

Ez az igazi karácsonyi és újévi ajándék!

Megfelelő karácsonyi és újévi ajándékoknak kiválasztása rendszerint igen sok gondot okoz. De az idén ez másképp lesz, minthogy a „TUDOR“-társaság minden nehézséget megszüntetett. Elég, ha e társaság kiállítását egyszer megtekinti. Meglepően bő választékban kaphatók ott

pompás ékszerek

TUDOR

mügyémántokkal.

Nagyon könnyű ezekből kiválasztani azokat az ajándékokat, melyekkel még a legnagyobb igényű barátainknak is kellemes meglepetést szerezhetünk: gyűrűk, melltűk, fülbevalók, karperecek, kézelőgombok, fésűk stb. stb. gyönyörű, ragyogó utánczott gyémántokkal, a melyeket ideális ajándékokká avatnak jellemző tulajdonságaik: a szépség, tartósság és a hasznos voltak.

Eredeti **8** kor. Most és a meddig a készlet tart **3** korona. (foglaltal együtt)

TUDOR-GYÉMÁNTOK kaphatók kizárólag csak:

Czillér Imre cégénél

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCA 5.

Pénz!

Olcsó tőketörlesztéses kölcsonöket

10-75

évre folyósít, ugyszintén régi drágább kamatu kölcsonöket kicserél (convertál) a lehető legrövidebb idő alatt

Házak, szőlök, földbirtokok

örök árban való **adás-vételét** vagy **bérlését** a legsikeresebb eredményre közvetíti.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és finanszírozza

Faludi Iguác,

volt takarékpénztári titkár
bankbizományi és hitelforgalmi irodája.

Nagyvárad, Mészáros-u. 2. sz.

Telefon szám 424.

Belépési felhívás.

A „Polgári takaré- és segély-szövetkezet”
1907. január 1-én nyitja meg
12-ik évtársulatát.

A szövetkezet kizárólag azon célnak szolgál hogy kötelező heti befizetések által, apró tőkék gyűjtésével fejlessze s ápolja a takarékosági szellemet, lehelővé teszi, hogy kisebb összegek is gyümölcsöző tőkévé nőhessenek s így mindazoknak, kik keresetüknek csak kis részét tudják félre tenni, szövetkezetünk valóságos gyűjtőpénztára.

A kötelező heti befizetés minden jegyzett üzletre után 20 fillér, mely 3 évig, vagyis 156 héten át fizetendő, mely idő lejártá után az összegyűjtött tőke osztalékkal együtt kiadatik.

Tagok felvétele s az új törzsbetéli könyvecskék kiadása mai naptól kezdve d. e. 9-12-ig, d. u. 3-5 óráig a szövetkezet hivatalos helyiségében (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) eszközöltetik.

Nagyvárad, 1906. november 6.

Az igazgatóság.

A 12-ik évtársulat befizetési napjai:

Hétfőn délután 3-5-ig,
Csütörtök délután 3-5-ig.

Arlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város részére 1907. évre szükséges 869 km. jég beszállításának biztosítása céljából f. évi december hó 18-ik napján délelőtt 10 órakor a városház bizottsági termében nyilvános árlejtés fog tartatni.

Ajánlatot szóval vagy írásban köbméterenkinti egységár felajánlása mellett lehet tenni, mely egységárban a jég termelési, vágási, felrakási, beszállítási, lerakási, bezuzási és beraktározási költségei is bentfoglaltatnak, úgy hogy vállalkozó a teljesen beraktározott jégért a köbméterenkinti egységárnál többet semmiféle címen nem követelhet a várostól.

Szóbeli ajánlattevők az árlejtési feltételeket annak elismerésével, hogy azokat ismerik s magukra nézve kötelezőknek elfogadják, az árlejtés megkezdése előtt aláírni kötelesek: zárajánlatot tevők pedig ezen körülményt ajánlatukban kötelesek világosan kitenni.

Bánatpénzül egyszáz korona teendő le, mely összeget szóbeli ajánlattevők az árlejtés megkezdése előtt kötelesek alulírott kezéhez lefizetni, zárt ajánlatot tevők részéről pedig az ajánlatához melléklendő.

Zárt ajánlatok csak a fent kitett határidőig adhatók be.

Az árlejtési feltételek alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagyvárad, 1906. évi december hó 12-én.

Komlóssy József,

j. és g. tanácsnok, mint az árverelő küldöttség elnöke.

Ö. cs. és apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán
A közös katonai jótékony célokra szánt

XXV-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák Birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.389 nyereményt tartalmaz készpénzben 513.880 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeremények kifizetéséért a cs. kir. lottóvédék kezekedik.

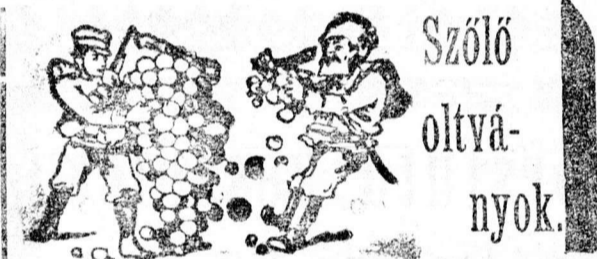
A húzás visszavonhatatlanul 1906. december 20-án fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a cs. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker. Vordere Zollamtsstrasse 7. sz. a. továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytőzsdékben, adó-, posta-távirda- és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottóvédéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya.)

Szőlő
oltvá-
nyok.

Valamint elmúlt évenkbe a Küküllőmenti
ELSŐ SZŐLŐOLTVÁNYI TELEP
tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes 33.

Nagyküllőmege volt az egyedüli az egész országban, mely vevőinek minden tekintetben kifogástalan minőségű, egészséges-fajazonos és teljesen fajtiszta szőlőoltványokat szállított, úgy a jövőben is egyedül a fenti szőlőtelepen kaphatók: a legjobb minőségű, a legkülönbözőbb fajú és alanyú bor, esemege-bor és különleges esemege szőlőoltványok, melyek elültetése által a szőlőbirtokosok bűmulatos eredményeket érnek el.

Kívánatra, képes árjegyzék számolszáméró levéllel, ingyen és bérmentve.

Uj varroda és szabász-terem.

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy üzletemet egy, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő gyermek- és női ruha, valamint mindennemű férfi, női és gyermek fehérnemű varrodával és szabászteremmel bővítettem ki úgy, hogy aki **Alkalmi Aruházamban** igen jutányos árért vásárolt szövet, schifon, vászon, flanel, barchet vagy bármily árucikket, gyorsan, izlésesen és **eddig még nem létezett** olcsó árban készítettem el. Az általam elvállalt darabokért felelőséget vállalok.

Miután ezen vállalatomat nem anyagi érdekből, hanem csupán a tisztelt vevőim kényelmére és kívánságára rendeztem be, kérem próba rendeléseikkel állításom valódiságáról meggyőződni.

B. partfogást kérve, vagyok kitünő tisztelettel, az Alkalmi Aruház tulajdonosa

SZÉKELY JENŐ

Fő-utca, Rimanóczy-palota. Fröhlich-féle hentesüzlet mellett.

Helyi és vidéki telefon 633. szám.

Kapható minden elsőrangú vendéglőben és kávéházban.

SINGER

varrógépek

a leghasznosabb

karácsonyi ajándékok.

Singer Co. Varrógép Részv.-Társaság.

NAGYVÁRAD:

ZÖLDFÁ-UTCA 33.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszor, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult készvényénél, oszónál és meghűlé seknei, bedörzsölésékképpen használva.

• **Figyelmeztetés.** Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyével és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ágyaszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerertára az „Aranyoroszlánhoz“.

Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.
Mindennapi szétküldés.

Sodrony kerítés fonógéppel minden előzetes gyakorlat nélkül készítheti a legjobb és legolcsóbb sodrony kerítéseket. Egy gép ára állvány nélkül 45 korona, fa-állvánnyal 60 korona, vas-állvánnyal 75 korona, leírás és ábrás árlap ingyen. Kész fonatok árlap szerint. Gőzmosógépet 30-szori próbára küldök.

RESCH JÓZSEF SÁNDOR
Bács, Bács-Bodrog vm.

A Nagyváradi Hitelbank takarékok és segélyszövetkezet 1907 január 1-én nyitja meg

Vik évtársulatát.

Beiratkozni már most lehet a szövetkezet helyiségében.

Kossuth Lajos-utca 10 szám.

Az 1906 évi december hó 1-én esedékes

4%-os magyar koronajáradék és 4%-os magyar jelzalog sorsjegyek szelvényeit

már november 20-tól kezdve minden levonás nélkül pénztárunknál beváltjuk.

Nagyváradi takarékpénztár.

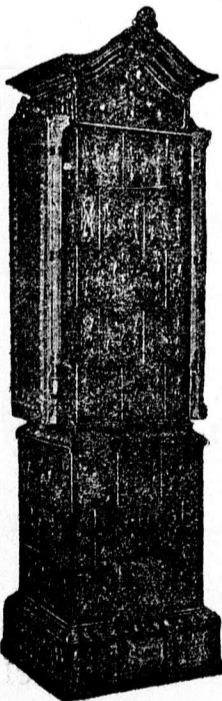
Szab. „RAPID“ Gyorsfűtő készülék

értékesítő vállalat

Nagyvárad, Pável-utca 6. szám.

TELEFON 352.

TELEFON 352.

Van szerencsénk a mélyen tisztelt közönséget értesíteni, hogy megrendeléseket a szab.

„RAPID“ gyorsfűtőkészülékre

már elfogadunk és azon helyzetben vagyunk, hogy azokat a leggyorsabban szállíthatjuk.

Szabadalmunk alkalmazása által a cserépkályha gyorsfűtővé alakul át és a következő előnyökkel bír:

1. A cserépkályha a tüzelőanyag meggyújtása után azonnal fűt; e hőfejlesztés szabályozható, egy szoba alig 10—15 perc alatt kifűthető
 2. A „Rapid“-dal való fűtés 50—60 százalék tüzelőanyag megtakarítást eredményez.
 3. A „Rapid“ cshával való fűtés egészséges, mert a levegőt nem pörköli, mint például az izzó vaskályha.
 4. A „Rapid“ készülék minden már meglévő kályhán is könnyen alkalmazható
 5. A „Rapid“ különleg szép és tetszelős s bármely cserépkályhának díszére válik.
 6. A „Rapid“ készülék a cserépkályháról tetszés szerint levehető és ismét visszahelyezhető.
 7. A „Rapid“ beszerzése nem drága, a beszerzési költségek már egy fűtési idény alatt megtérülnek a fűtőanyag megtakarítás által
 8. A cserépkályha a Rapiddal való felszerelés caccára eddigi összes jó tulajdonságai megtartja (a melegt bosszan tartja.)
 9. A „Rapid“ berendezés javításra nem szorul, mert tűz közvetlen nem éri.
 10. A „Rapid“ meleg ránti érzékenysége meglepő: már egy iv papir elégetése a „Rapid“ elületen érezhető melegt áraszt.
- Olcsó árak nagyság és minőség szerint. A „Rapid“-ot bármelyik kályhás beállítja, mert célra mintával láttatik el.

Tisztelettel:

Szab. „Rapid“ gyorsfűtőkészülék értékesítő vállalat.

Meghívás.

Az alakítandó »Magyar Bank« t. részvényjegyzőit tisztelettel fölkérjük, hogy **1906 évi december 30-án** (vasárnap) délelőtt 11 órakor a »Zöldfa« szálloda kis termében tartandó **alakuló közgyűlésen** megjelenni sziveskedjenek.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Az alaptőke biztosításának megállapítása.
2. Az alapszabályok megállapítása.
3. A társaság megalapításának elhatározása.
4. Az igazgatóság kinevezésének bejelentése és a felügyelő bizottság megválasztása.
5. Az alapítók részére a felmentvény megadása.

Kelt Nagyváradon, 1906 évi december hó 12-én.

Az alapítók.

Uj fűszer-üzlet!

Van szerencsém az igen tisztelt vevőközönség szives tudomására hozni, hogy Kálvária-utca 6. szám alatt a mai kor igényeinek megfelelő fűszer és vegyes-áru üzletet nyitottam, és azt teljesen friss és a legjobb minőségű áruval rendeztem be, miért is az igen tisztelt vevőközönség szives pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Nemes Lajos.

Értesítés.

A Leszámitoló és Jelzálogbank részvénytársaság igazgatósága részvényeseinek 1906 november 25-én megtartott közgyűlésén hozott határozata értelmében a társaság részvénytőkéjét 500000 koronával

m á s f é l m i l l i ó, azaz egymillió ötszáz ezer koronára felemeli a következő módokat mellett:

1. Kibocsátanak 2500 darab új részvény 200 korona névértékkel.
2. Minden új részvényért a részvénytőkére 200 korona, a tartaléktőkére 100 korona, összesen tehát 300 korona fizetendő: azonfelül a részvény kiállítása és illeték fejében 3 korona.
3. A részvények értékében 50%, azaz százötven korona fizetendő, míg a másik 50%, azaz százötven korona, valamint a 3 korona kiállítási díj legkésőbb 1906 december 31-ig. Ezen időpontig a befizetett összegek után 50 százalékos kamattal térül vissza, míg ellenben a késedelmes fizetők 1907 január 1-től számított 6 százalékos kamatot tartoznak fizetni.
4. A részvényesek az új részvényre elővételi joggal bírnak s pedig aképpen, hogy két darab régi részvény re egy új részvény jegyezhető.
5. Az új részvények a régiakkal mindenben egyenlők s már az 1907. üzletév jövedelmében részesednek.
6. A részvényesek elővételi jogukat részvényeik bemutatásával 1906. évi december 15. napjáig bezárólag gyakorolhatják, míg a részvényjegyzés zárhatárideje 1906. december 20-ik napja.

Nagyvárad, 1906. november 25.

Leszámitoló és Jelzálogbank részvénytársaság igazgatósága.

HIRDETÉSEK

jutányos árban

felvételnek a

„TISZÁNTÚL“

kiadóhivatalában.

Egy-két jó családból való,
2—3 középiskolát végzett fiu
fizetéssel felvétetik

tanulónak

a Szent László nyomdában.

3045 Kj. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott királyi közjegyző, — Dr Árdéleán Jusztin ügyvéd, mint a Patta Manó örökösének megbízottja megkeresésére ezennel közhírré teszem, hogy a néhai Patta Manó hagyatéki tömegéhez tartozó következő tárgyak: ezüst női és férfi zsebórák, arany óralánc csüngők, arany fülbevalók, arany inggombok, kis arany keresztek, aranykeretű amulettek, gyöngyök, fali órák, arany karperecek, ezüst szivar és dohány tárcák, ezüst evőeszközök, látszóvevők stb. az 1906 évi december hó 19 és következő napjain d. e. 9—12 és d. u. 3—5 óra között, Nagyváradon, Fő-utca az Orsolya apácák sárdájában levő bolt helyiségében megtartandó nyilvános önkéntes árverésen, — egyenként vagy csoportosítva, — a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett minden áron, azaz a becsáron alól is eladatnak.

Mely árverésre a venni szándékozókát meghívom.

Nagy-Várad, 1906 évi december hó 11-én

Mezey Mihály.

kir. közjegyző

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Értesíti a n. érd. izzólámpa körtéket tart raktáron 3 legfeljebb 3/4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. **A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér**, homályos (matt), színes fényképező-lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **nerst-lámpák és osmium-lámpák** gyertyánként 1/5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

— **v i l l a m o s v i l á g i t á s i** —

erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, lámpák kezelését, hozzávao szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat. a legolcsóbb ár mellett

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetés ingyen.

Párizsi világkiállítás 1900 Grand Prix 1896 milleniumi kiállítás állami nagy arany érem, Hers Concours

Telefon: 280. sz.

Alapítva: 1854.

Első Magyar Részvény-szövetkezet K Ö B Á N Y A.

Főraktár Nagyvárad és Biharvármegye területére saját házukban Nagypiacz-tér 3. Salamon Benedek czégnél.

Hordókba és palaczkokba fejte forgalomba hozzuk összes gyártmányainkat, u. m: **ászok, király, kiviteli és dupla márcziusi, bajor és udvari sör**, melyek nemcsak az ország, de a külföld híres gyártmányait és minőségileg jóval felülmulják. Főraktárunk a palaczk-osztályra különös gondot fordít s azt a legújabb, legtökéletesebb üvegmosó, lefejtő stb. gépekkel felszerelte.

Különösen felhívjuk a szives érdeklődők figyelmét a **legkiválóbb orvosok** által ajánlott

Dupla Góliát Maláta Gyógysörre,

melyet eredeti gyári töltésben aranykeresztes czimkével ellátott különleges palaczkokban hozunk forgalomba. Ezen gyógyszer nemcsak mint a

legjobb étvágyfokozó asztali ital

ajánlatos, hanem ugy kórházak, mint a magánkezelésben a következő esetekben kiváló eredménnyel használtatik és pedig **gyermekágyasok, álmatlanok, üdülők, szoptatónők, idegkimerültség és emésztési zavarokban szenvedőknél, női betegek, vérszegények, rosszul tápláltak, gyengélkedőknél**

Góliát, maláta sör kapható: *Fanky utóda Kiss Károlynál, Kádár Fános, Friedl és Főrös, Maár és Szabó, Lakatos Julia* (Széchenyi-tér), *Tisztviselők fogyasztási szövetkezete* (Uri-utca), *Reich Antal, Blaha István, Kern és Petrovics* (Fő-utca).

Kérjünk mindenütt kőbányai Részvény-sört.

A gazdaközönség figyelmébe.

Helfy József

NAGYVÁRAD

zsák, ponyva és kötélàru
üzletét

Kossuth-utca 5. szám alá

(Moskovits cipőgyár mellé) helyezte át.

Alapított: 1868.

Telefon 51.

Alapított: 1868.

Gácsi pokrócgyár

hirneves gyártmányainak

egyedüli raktára

Nagyvárad és Biharmegye területére.

Ajánlja kitünő minőségű kék és sárga koci kenőcsét, világító és gépolajait.

Ruhaszáritók, függönyzinórok, csomagoló spárgák

Juta, len, vízmentes vitorla- és redőny-
vásznak legolcsóbban beszerezhetők.

Valódi bácskai hosszuszálú kenderből készült uradalmi istrángok, kötőfékek legolcsóbb árban beszerezhetők.

Diszes lótkarókban és brassói gyapjas lópokrócokban rendkívüli nagy választék.